

Tien snelle tips

voor bibliotheken en scholen bij de
Kinderboekenweek 2015

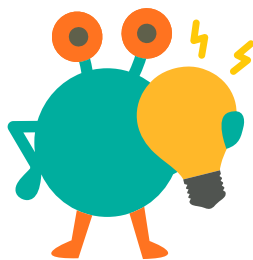
www.leesplein.nl

Raar maar waar:
**natuur, techniek en
wetenschap**

de Bibliotheek Leesplein

KB Koninklijke Bibliotheek
Nationale bibliotheek van Nederland

Deze tips zijn te gebruiken in de bibliotheek, in de klas en thuis. De opdrachten zijn algemeen omschreven, zodat ze makkelijk zijn aan te passen aan elke leeftijdsgroep of situatie.

Voorleeswedstrijd

Elke ochtend van de Kinderboekenweek leest een kind uit een zelfgekozen informatieboek een stukje voor. Aan het eind van de week wordt door alle kinderen gestemd op het leukste fragment. Een goede voordracht speelt natuurlijk een rol daarbij. Het winnende boek wordt gekozen als nieuw voorleesboek van de klas. De wedstrijd kan ook op één dag, korte fragmenten zijn dan belangrijk. Geef kinderen ruim de tijd om een leuk boek te kiezen.

Boek

Alle informatieboeken. Bijvoorbeeld:

- *Stem op de Okapi – Edward van de Vendel (Querido)*
- *Van oerknal tot robot – Marc ter Horst (Gottmer)*
- *Geniaal! Slimme mensen die de wereld beter maakten – Janny van der Molen (Leopold)*
- *De hersenen. Hoe krijg je controle over je grijze massa? – Anna Claybourne (Biblion)*

2

Geheime brieven

Schrijf of teken geheime brieven met onzichtbare inkt van melk of citroensap. Gebruik wattenstaafjes om te schrijven. Om te lezen wat er staat, moet de brief na het drogen van de letters gestreken worden.

Boek

Colafonteinen en spetterende verbommen – Jesse Goossens & Linde Faas (Lemniscaat)

Meer titels:

- *Ontdek! Verrassende proefjes voor kinderen* – Janneke van Reenen (De Banier)
- *Zo leuk is wetenschap* – Kelly Doudna (Deltas)

3

Teken het maar

Leg drie boeken neer bij een kind. Het kiest er één en maakt een tekening die past bij een bladzijde of hoofdstuk uit dat boek. De andere kinderen moeten naderhand raden bij welk boek de tekening hoort. Bekijk met elkaar het betreffende boek en bespreek wat het kind aansprak in het boek en waarom de tekening erbij past. Moeilijker: maak een stripverhaal van/over een interessant hoofdstuk of alinea.

Boek

Alle informatieboeken. Bijvoorbeeld:

- *De grote avonturenatlas* – Lucy Williams (Rubinstein)
- *Hé aardbewoner* – Marc ter Horst (Gottmer)
- *Mijn lichaam van top tot teen* – Sophie Dauvois (Memphis Belle)
- *Het weetjes stripboek voor jonge lezers* – Philip Ardagh (Manteau)

4

Bouw een robot

Kinderen maken zelf met blikken, doosjes, chipskokers, ijzerdraad, splitpennen en andere materialen een robot / vliegtuig / auto / molen met beweegbare onderdelen. Leg technische boeken neer ter inspiratie. Extra uitdaging: maak iets op wielen, aangedreven door een (leeglopende) ballon en organiseer een race.

Boek

- *Coole knutsels voor stoere jongens (en meisjes)* – Sara Duchars, Sarah Marks (Christofoor)

Meer titels:

- *23 Dingen om te doen voor je 11 ½ bent* – Mike Warren (Memphis Belle)
- *Botje* – Janneke Schotveld (Van Holkema & Warendorf)
- *Opmerkelijke uitvindingen* – Marit Törnqvist (Querido)
- *Zo werkt het zo* - John Farndon, Rob Beattie (Memphis Belle)
- *Keepvogel. De uitvinding* – Wouter van Reek (Querido)

5

Quiz

Kinderen stellen hun eigen quiz samen. Ze kiezen een bijzonder feit uit een boek en maken er een meerkeuzevraag van, de verkeerde antwoorden verzinnen ze er zelf bij. Ieder kind bedenkt één vraag of een groepje maakt een complete quiz. Makkelijker: Presenteer een reeks bijzondere feitjes gemixt met zelfverzonnen onzin en laat de kinderen stemmen wat waar en niet waar is. Maak er eventueel een spannende wedstrijd van.

Boek

- *Superslimme dieren* – Jan Paul Schutten (Kluitman)

Meer titels:

- *Het grote boek van Waar of Niet waar* – Andrea Mills (Ploegsma)
- *Springende pinguïns en lachende hyena's* – Jesse Goossens (Lemniscaat)
- *Hond weet alles en Wolf niets* – Sylvia Vanden Heede (Lannoo)

6

Verf een bloem

Snijd de stengel van een witte bloem in de lengte doormidden, tot iets onder de bloem. Vul twee glazen met water, de een iets voller dan de ander. Giet in het minst volle glas een scheut ecoline of kleurstof. Zet de stengelhelften elk in één glas en houd de bloem in de gaten.

Boek

- *Ontdek! Verrassende proefjes voor kinderen – Janneke van Reenen (De Banier)*

Meer titels:

- *Colafonteinen en spetterende verbommen – Jesse Goossens & Linde Faas (Lemniscaat)*
- *Zo leuk is wetenschap – Kelly Doudna (Deltas)*
- *Zoek het uit! Het klokhuisboek over onderzoek – Edda Heinsman (Moon)*
- *Iedereen is gek – Jan Paul Schutten (De Fontein)*

7

Insectenhotel

Maak een insectenhotel voor de (school)tuin of het plein. Dat kan simpel door een bos bamboe samen te binden of gaatjes te prikken in een homp klei, maar je kunt ook een gevarieerd hotel maken met ruimte voor verschillende insecten. Lees meer over insecten, waarom insecten belangrijk zijn en wat voor soort huisje ze nodig hebben. Bij jonge kinderen is hulp van ouders of oudere leerlingen handig.

Boek

- *Buiten bezig – Anke (Clavis)*

Meer titels:

- *Geef dieren een (t)huis – Helga Hofmann (Kosmos)*
- *Bouw je eigen insectenhotel – Melanie von Orlow (Kosmos)*
- *Levensgroot: Insecten - Keiichi Koike (Clavis)*
- *Coole knutsels voor stoere jongens (en meisjes) – Sara Duchars, Sarah Marks (Christofoor)*

8

Filosofisch gesprek

Wanneer is iets een uitvinding? Als iemand anders het ook al had bedacht, maar jij wist dat niet, heb jij dan nog steeds iets uitgevonden? Moet een uitvinding nuttig zijn? Bestaat er een oplossing voor iets dat niemand een probleem vindt?

Voer een gesprek over deze vragen of kies andere vragen om een prikkelend gesprek te ontlokken. Regels: elke mening is mogelijk en een vraag hoeft niet beantwoord worden. Meer tips: <http://educatie-en-school.infonu.nl/methodiek/52270-een-filosofisch-gesprek-voorbereiden.html> en www.filosofiejuf.nl.

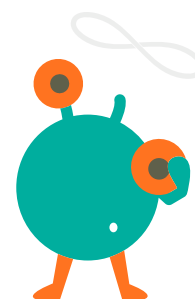

Boek

- *Lieve Stine, weet jij het?* – Stine Jensen (Kluitman)

Meer titels:

- *Praatprikkel*s – Fabien van der Ham (www.filosofiejuf.nl)
- *Het grote waarom-boek* - Elisabeth Ferté (Holland)
- *Waarom? De Kinderencyclopedie* – div. auteurs (Lannoo)
- *Weet mijn goudvis wie ik ben?* – Gemma Elwin Harris (Rubinstein)

9

Vliegwedstrijd

Wie ontwerpt het vliegtuig, de ufo, boemerang of luchtballon die het langst in de lucht blijft? Besteed één of twee lessen aan het ontwerpen en maken, alleen of in teams. Laat iedereen daarna zijn maaksel een naam geven en inschrijven op een wedstrijdlijst. Met de stopwatch in de hand wordt op een plein of grasveld elk product gelanceerd en genoteerd hoe lang het in de lucht blijft. De winnaar krijgt natuurlijk een prijs.

Boek

- *Hoogvliegers* - Bianka Langnickel, Franziska Heidenreich (Manteau)

Meer titels:

- *Papieren vliegtuigjes, stap voor stap* (Deltas)
- *23 Dingen om te doen voor je 11 ½ bent* – Mike Warren (Memphis Belle)

10

Word uitvinder

Welke kleine of grote ergernissen in het leven zouden nu eens opgelost moeten worden? In een schrijfoopdracht vertellen de kinderen welke uitvinding nodig gedaan moet worden. Het kan serieus ('een medicijn tegen kanker') of grappig ('een natte-zoenen-ontwijker'). Een kringgesprek van tevoren zet de fantasie aan het werk. Voor jongere kinderen kan het een tekenopdracht zijn.

Boek

- *Stijn, uitvinder, zet een tent op* – René van der Velde (Ploegsma)

Meer titels:

- *Opmerkelijke uitvindingen* – Marit Törnqvist (Querido)
- *Stijn, uitvinder* – René van der Velde (Ploegsma)
- *Watson* – Martha Heesen (Querido)
- *Dr. Proktors Schetenpoeder* – Jo Nesbø (Lemniscaat)
- *Superslimme dieren* – Jan Paul Schutten (Kluitman)

Leesplein

In de Kinderboekenweek verschijnt op Leesplein een inspirerende fotoserie van deze tips.

Daarnaast worden de bijbehorende boeken uitgebreid aanbevolen als Leestips.

Meer boeken binnen dit thema staan in de lijst Kinderboekenweek 2015:

http://www.leesplein.nl/LL_plein.php?hm=3&sm=3&forward=1&id=228

Andere non-fictieboeken zijn te vinden in de volgende lijsten:

Knutselen: http://www.leesplein.nl/LL_plein.php?hm=3&sm=3&forward=1&id=121

Dieren: http://www.leesplein.nl/LL_plein.php?hm=3&sm=3&forward=1&id=119

Filosofen: http://www.leesplein.nl/LL_plein.php?hm=3&sm=3&forward=1&id=102

Deze tips zijn gemaakt door Eveline Vink voor Leesplein, in opdracht van de Koninklijke Bibliotheek. De tips zijn vrij te gebruiken en te kopiëren voor gebruik, maar de publicatierechten liggen volledig bij de KB. Voor vragen en contact:

myrna.vossen@kb.nl

www.leesplein.nl

de Bibliotheek Leesplein

KB Koninklijke Bibliotheek
Nationale bibliotheek van Nederland